

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Interdepartementaal directeurenoverleg 'Stuurgroep Impact op Gezondheid'

c-VTV
*Toekomst verkennen
in tijden van corona*

29-09-2020

Agenda 29/9/2020

1. Presentatie c-VTV Kernboodschappen
2. Vragen en discussie

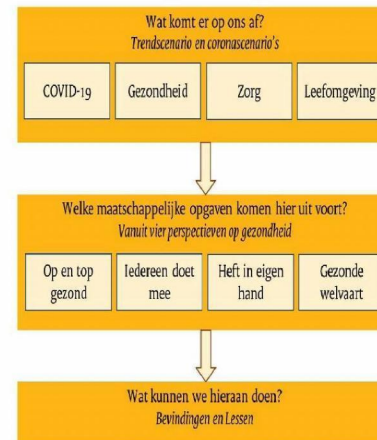
Corona-inclusieve VTV

- RIVM: meer dan 25 jaar VTV
- Corona nieuwe werkelijkheid, andere toekomstbeelden
- Doelstelling c-VTV
 - Inzicht geven in de belangrijkste (toekomstige) **ontwikkelingen** voor volksgezondheid en zorg
 - Welke maatschappelijke **opgaven** komen hier uit voort?
 - Wat betekent de coronapandemie voor toekomstige ontwikkelingen en opgaven?
- Korte termijn (0-5 jaar) en middellange termijn (5-20 jaar)
- Bredere afweging van maatregelen ondersteunen en beter voorbereid zijn in de toekomst

Opzet VTV

- Deel 1: Wat komt er op ons af?
 - Trendscenario + verschillende coronascenario's
 - COVID-19, Gezondheid, Zorg en Leefomgeving
- Deel 2: Wat zijn de opgaven?
 - Normatieve perspectieven
- Deel 3: Bevindingen & Conclusies

Producten & Planning

- E-magazine
 - 30-40 pagina's
 - Ca 15 Kernboodschappen (selectie van onderwerpen)
- Website
 - Verdieping van kernboodschappen
 - Meer onderwerpen in de thema's
 - Wetenschappelijke borging / Verantwoording
- Aanbieding 27 november aan minister de Jonge

Omgaan met onzekerheden

- Welke signalen staan voor een ...
 - ingrijpende en blijvende impact
 - beperkte en/of tijdelijke impact
- En wat weten we gewoon nog niet?

→ Scherp waar het kan, voorzichtig waar het moet!

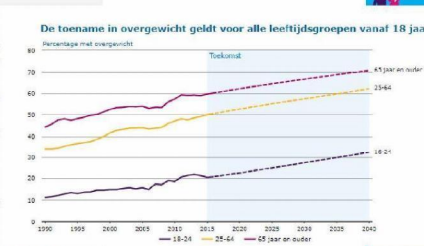
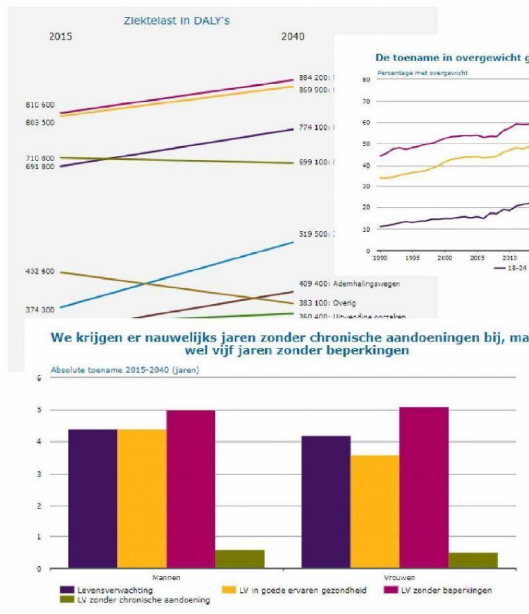

Vraag voor vandaag

- Waar ziet u mogelijke verbindingen / versterkingen tussen de onderwerpen in de c-VTV en uw beleidsterrein / domeinen?

Update Trendskenario

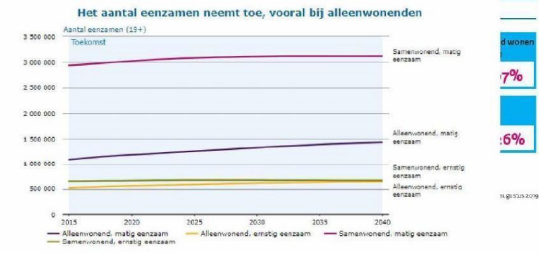
Impact van de vergrijzing

Veranderingen in de bevolking

Aantal 75-plussers 1,4 miljoen 2,6 miljoen +86%	Aantal 90-plussers 2015: 127.000 2040: 318.000 +151%
Bewoonende 75-plussers 549.000 1.068.000 +95%	Aantal 70-74 jarigen per 85-plusser (mogelijke mantelzorgers) 2015: 14,6 2040: 5,3 -57%

Gevolgen voor de volksgezondheid

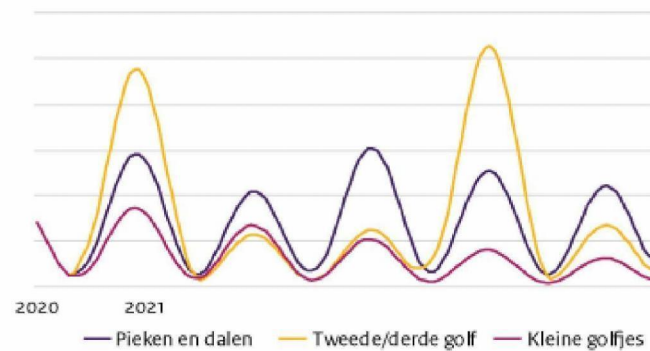
Mensen met meerdere gezondheidsproblemen tegelijk 5,4 miljoen 6,5 miljoen +21%	Aantal mensen met artrose 2015: 1,47 miljoen 2040: 2,74 miljoen +87%
Ergevallen ten gevolge van val 16.000 41.000 +154%	Aantal mensen met dementie (1) 2015: 172.000 2040: 337.000 +96%
Aantal 75-plussers dat zich eenzaam voelt (2) 2015: 767.000 2040: 1.270.000 +92%	Aantal mensen met urinaire incontinentie (3) 2015: 518.000 2040: 741.000 +43%

Coronascenario's

- Pieken en dalen
- Tweede/derde golf
- Kleine golfjes

1. COVID-19

- Ziektelast eerste golf COVID-19 tenminste vier keer hoger dan gemiddeld influenzaseizoen
- Kleine fluctuaties in verspreiding hebben grote gevolgen voor IC capaciteit
- De kwetsbaarheid van de bevolking voor een virus als SARS-CoV-2 neemt toe

Additionele onderwerpen website:

- *Verspreiding: ventilatie, globalisering (o.m. reisgedrag)*
- *Vaccinatie*

2. Gezondheid

- Meer gezondheidsverlies door indirecte gevolgen coronacrisis
- Wisselend beeld mentale gezondheid door coronacrisis, in de toekomst mogelijk minder goede ervaren gezondheid
- Lange termijn effect van eerste golf van corona op levensverwachting is nihil

Additionele onderwerpen website:

- *Epidemiologie: incidentie/prevalentie, doodsoorzaken, ziektelast*
- *Beperkingen, eenzaamheid*
- *Arbeid: directe & indirecte effecten*

3. Zorg

- Vanwege de coronapandemie is de urgentie voor gebruik van digitale zorg, samenwerking in de regio, en discussies rondom het leveren van zinnige zorg, vergroot
- Door de coronapandemie is de druk op de zorg en ondersteuning thuis en in de wijk verder vergroot
- De rol van patiënten en burgers rondom zorg en gezondheid verandert

Additionele onderwerpen website:

- *Mantelzorgpotentieel*

4. Leefomgeving

- Stedelijke verdichting leidt tot steeds meer druk op gezonde leefomgeving
- Door de coronamaatregelen kan in veel gemeenten ruimte ontstaan voor fietsen en wandelen
- In de toekomst meer extreem weer door doorzettende klimaatverandering

Additionele onderwerpen website:

- *Sociale kwaliteit*
- *Voedselomgeving*
- *Luchtkwaliteit*

5. Opgaven

- Perspectieven verhelderen discussies
- Expliciet rekening houden met meerdere perspectieven op gezondheid helpt bij afweging toekomstige coronamaatregelen

<p>streeft gezond te zijn</p>	<p>Op en top gezond</p> <p>We leven lang en gezond. We hebben een gezonde leefstijl. We worden beschermd tegen gezondheidsgevaaren. Preventie en zorg zijn effectief.</p> <p>Lees verder</p>	<p>meedelen</p>	<p>Iedereen doet mee</p> <p>We beschermen de zwakkeren en sluiten niemand uit. Mensen met gezondheidsproblemen doen mee. Preventie en zorg richten zich op kwetsbare groepen.</p> <p>Lees verder</p>
<p>rijpe</p>	<p>Heft in eigen handen</p> <p>We weten zelf het beste wat goed voor ons is. Het gaat om de kwaliteit van ons leven. De overheid biedt ruimte, zorgverleners luisteren naar ons.</p> <p>Lees verder</p>	<p>in balans gehouden</p>	<p>Gezonde welvaart</p> <p>Welvaart, ook voor komende generaties. Er is geld voor andere taken. Zorgpremies blijven betaalbaar. Doelmatige zorg voor wie het echt nodig heeft.</p> <p>Lees verder</p>

Doorsnijdende thema's

- Additioneel focusgroepen: jongeren en ouderen aan het woord over hun ervaringen en hun beelden van de toekomst
- Kernboodschap ouderen: *"Door de coronacrisis zijn ook vitale ouderen meer kwetsbaar geworden"*

Overkoepelende boodschappen

- De impact van een pandemie is immens voor de maatschappij als geheel en voor specifieke doelgroepen, waaronder ouderen, jongeren en lage SES.
- Eerdere maatschappelijke opgaven uit de VTV zijn door corona nog urgenter en dichterbij gekomen.
- Er zijn ook nieuwe opgaven aan het licht gekomen (kwetsbaarheid van maatschappij o.m. het zorgsysteem)
- De ervaren kwaliteit in de samenleving laat negatieve en positieve gevolgen zien; nog veel onzekerheden om stellige uitspraken te doen over de lange termijn consequenties.
- Inzet op monitoring en toekomstverkennen essentieel

Contact c-VTV

- (10)(2e) (10)(2e)
 - (10)(2e) [@rivm.nl](mailto:(10)(2e)@rivm.nl)
- (10)(2e)
 - (10)(2e) [@rivm.nl](mailto:(10)(2e)@rivm.nl)